

ÖZGEÇMİŞ (CV)

Prof.Dr. Abdulhamit BİRİŞİK

Tefsir ve Kur'ân Araştırmaları
Hint Alt Kıtası İslam Araştırmaları ve Dini Gruplar

Temel Bilgiler

Adı Soyadı: Abdulhamit BİRİŞİK

Doğum Yeri ve Tarihi: Oğuzeli/Gaziantep 10 Eylül 1963

Medeni Durumu: Evli ve 4 Çocuk Babası

Bildiği Diller: Türkçe, Arapça, İngilizce, Urduca

Görev Yeri: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Altunizade-Üsküdar/İSTANBUL

Adres: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Mahir İz Cad. No. 2 Altunizade-Üsküdar
İSTANBUL

Tel: 0216 651 43 75 dâhili; Fax: 0216 651 41 89 GSM: 0536 322 12 15

Web: Kurumsal: <http://ilahiyat.marmara.edu.tr> Şahsi: <http://www.abdulhamit.org>

e-posta: abdulbir@gmail.com; abdulbir@marmara.edu.tr

Akademik Geçmiş

Profesörlük: 3 Mayıs 2012, Tefsir Anabilim Dalı

Doçentlik: 17 Mayıs 2005, Tefsir Anabilim Dalı

Doktora: 06.11.1996, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir Bilim Dalı,
İstanbul (Tez Adı: Hind Alt Kıtasında Urduca Tefsirler ve Ehl-i Kur'ân Ekolü)

Yüksek Lisans: 30.11.1990, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir Bilim
Dalı, İstanbul (Tez Adı: Muhammed b. Akile ve ez-Ziyâde ve'l-İhsân fî Ulûmî'l-Kur'ân'ı)

Lisans: 19.06.1987, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İstanbul

Görevler

A. Yurtiçi Görevleri

- 18 Temmuz 2013- Devam ediyor: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Tefsir Profesörü
- 03 Mayıs 2012-17 Temmuz 2013: Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Tefsir Profesörü.
- 17 Mayıs 2005 - 02 Mayıs 2012: Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Tefsir Doçenti.
- 17 Eylül 2001 - 16 Mayıs 2005: Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Tefsir Yardımcı Doçenti.

- 4 Ekim 1990 - 31 Ağustos 2001: TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), Araştırmacı Adayı ve Araştırmacı.
- 23 Kasım 1987 - 3 Ekim 1990: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Arşiv Tasnif Personeli.
- 12 Ekim 1987 – 23 Kasım 1987: MEB Aydın İli Söke İlçesi İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmeni.
- 2 Haziran 1987 - 15 Ekim 1987: TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı, Dolmabahçe Sarayı, Arapça Tercüman ve Rehber.
- 13 Haziran 1986 - 28 Ekim 1986: Diyanet İşleri Başkanlığı Kahramanmaraş İli Elbistan İlçesi, İmam-Hatip.

B. Geçici Yurtdışı Görevleri, Araştırma ve Dil Programları

Öğretim Üyeliği ve İdarecilik

- 02 Eylül 2008-03 Temmuz 2011, Qatar University, College of Sharia and Islamic Studies, Department of Foundation of Islam, Doha, QATAR (Misafir Öğretim Üyesi)
- Ocak 2008-31 Ağustos 2008: International Islamic University, Faculty of Islamic Studies, Islamabad, PAKİSTAN (Dekan Yardımcısı unvanı ile vekaleten Dekan).
- 26 Ağustos 2007- 31 Ağustos 2008: International Islamic University, Faculty of Islamic Studies, Islamabad, PAKİSTAN (Higher Education Commission üzerinden Misafir Öğretim Üyesi)
- Eylül 1999-31 Ağustos 2001: Magtimguli Türkmen Devlet Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Aşgabat, TÜRKMENİSTAN (Tefsir Öğretim Üyesi).

Araştırma ve Dil Programları

- Şubat 1995-Şubat 1996: TDV İSAM araştırma görevlisi olarak Manchester Üniversitesi Akademik İngilizce Kursları ve Muhtelif üniversite ve araştırma kurumlarında araştırmalar.
- Ağustos 1992-Şubat 1994: TDV İSAM araştırma görevlisi olarak Pakistan'da (ve Hindistan'da) Urduca eğitimi ve muhtelif kurum ve kuruluşlarda araştırmalar.

Üyelikler ve İlişkili Olduğu Kurumlar

- 17 Temmuz 2013 den beri: Marmara İlahiyat Vakfı Genel Kurul Üyeliği.
- 07 Eylül 2013 den beri: University of the Punjab, Department of Urdu Encyclopaedia of Islam (Lahor'da yayımlanan Urduca İslam Ansiklopedisi Danışma Kurulu Üyeliği).
- 2009'den beri: Sheikh Zayed Islamic Centre, University of Karachi, Pakistan (Doktora tezlerini ve diğer çalışmalarını inceleyip resmi rapor yazan Peer Review Committee üyesi).
- 2009'den beri: Sheikh Zayed Islamic Centre, University of Karachi tarafından İngilizce ve Arapça olarak yayımlanan *Islamic Culture/al-Saqafah al-Islamiah* adlı akademik derginin Yayın Tavsiye Kurulu Üyeliği (Editorial Adviosory Board).
- Eylül 2008-Eylül 2011: Katar Üniversitesi'ne bağlı Kulliyatü'sh-Şerîa ve'd-Dirâsâti'l-İslâmiyye'nin çıkardığı akademik fakülte dergisinin Yayın Kurulu Üyeliği.

- 2008’den beri: International Islamic University, Dawah Academy (Islamabad, PAKISTAN) tarafından İngilizce olarak yayımlanan *Insights* adlı akademik derginin Yayın Tavsiye Kurulu Üyeliği (Editorial Adviosory Board).
- 2007-2008: International Islamic University, Islamic Research Institute (Islamabad, PAKISTAN) tarafından 1963’ten bu yana Urduca olarak yayımlanan *Fikr u Nazar* adlı akademik derginin Yayın Kurulu Üyeliği (Editorial Adviosory Board).
- Eylül 2007’den beri: Pakistan Yüksek Öğrenim Kurumu (Higher Education Commission, HEC) tarafından onaylı Pakistan’daki tüm üniversiteler için Doktora Tezi yurtdışı jüri üyesi.
- 2003- 2007: Ankara’da yayımlanan İslâmî Araştırmalar Dergisi Editör Yardımcısı.
- 2003-2007: İstanbul’da yayımlanan TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA) Tefsir İlim Heyeti Başkanlığı
- 1997-2001: İstanbul’da yayımlanan TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA) Tefsir İlim Heyeti Başkan Yardımcılığı
- 2001-2013: Bursa İlahiyat Vakfı Genel Kurul Üyeliği
- 2002’den beri: Bursa’da faaliyet gösteren Kur’an Araştırmaları Vakfı (KURAV) Kurucular Kurulu Üyeliği. İki Dönem Yönetim Kurul Üyeliği ve bir dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı

Bilimsel Yayınlar

A- Yayımlanmış Makaleler ve Makale Çevirileri (Yeni tarihliden başlayarak)

1. Burcu Dilek-Abdulhamit Birışık, “Kur’ân’da Medîne Yahudilerinin Farklı Yahudilik İnanç ve Anlayışları Üzerine Bir Bakış Denemesi”, *Usûl İslam Araştırmaları*, sy. 24, Temmuz-Aralık 2015, s. 71-104.
2. Abdulhamit Birışık-Recep Arpa, “Osmanlı Dönemi Tefsir Çevirileri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (TALİD)*, c. 9, sy. 18, 2011, s. 191-232. (Baskı 2015)
3. M. Nur Pakdemirli-Abdulhamit Birışık, “Hint Altıtası Geleneksel Eğitim Kurumlarında Yürütülen Din Eğitiminin Gelişim Sürecine Tarihsel Bir Yaklaşım”, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, XIII/2, 2013, s. 87-115.
4. “Ebü’l-A’lâ Mevdûdî’nin Kur’ân Yorumunu Şekillendiren Temel Dinamikler”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (UUİFD)*, XX/2, Bursa 2011, s. 1-20
5. “Hint Altı Kıtası Sîret Kitaplarında Muhteva Değişiminin Nedenleri”, *UUİFD*, XX/2, Bursa 2011, s. 21-52
6. “Batı İçin Pakistan Medreselerinin İfade Ettiği Anlam Üzerine Yerinden Bir Bakış”, *Değerler Eğitimi Merkezi DEM Dergisi*, I/3, İstanbul 2008, s. 72-82.
7. “Hint Altı Kıtasında Hz. Peygamber’in Doğumunu Anma Etkinlikleri ve Mevlid Geleneği”, *Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi*, 2007, sayı: 1, s. 60-63.
8. Ufuk Hayta-Abdulhamit Birışık, “Hayatı ve Eserleriyle Abdülmecîd B. Şeyh Nasûh Tosyevî ve Cevâhîru’l-Kur’ân ve Zevâhîru’l-Furkân Adlı Tefsir Risâlesinin İlmî Değeri”, *UUİFD*, XVI/2, Bursa 2007, s. 343-367.

9. Muhammad Khalid Masud, "Izutsu'nun Ethico Religious Concepts in the Qur'an Adli Kitabının Urduca Çevirisi Üzerine", *İslâmî Araştırmalar Dergisi*, XVIII/1, Ankara 2005, s. 128-135.
10. "Hint Alt Kıtasında İslâm Araştırmalarının Dünü Bugünü", *Divan İlmî Araştırmalar*, sy 17, İstanbul 2004, s. 1-62.
11. "Osmanlıca Tefsir Tercümelere ve Hüseyin Vâiz-i Kâşifî'nin Mevâhib-i Aliyye'si", *İslâmî Araştırmalar Dergisi*, XVII/1, Ankara 2004, s. 53-68.
12. "Urduca Kur'ân Tercümelerinin Târihi Gelişiminde Batı'nın Etkisi", *İslâmî Araştırmalar Dergisi*, XVI/3, Ankara 2003, s. 378-390.
13. "Kuran'da İç Bütünlük: Islâhî'nin Tefsir Yöntemi", *Divan İlmî Araştırmalar*, sy. 11, İstanbul 2001, s. 59-90.
14. "Şeyhü'l-Hind Mahmud Hasan Diyobendî (1851-1920)", *İlim ve Sanat*, sy. 41, İstanbul 1996, s. 55-69.
15. Allâme Musa Cârullah, "el-Muvâfakât ki İşâat key Mûteallik Çend Bâteyn", *Fikr u Nazar*, Islamabad, Oct-Dec 1993, XXXI/2, s. 19-37. (Türkçe'den Urduca'ya çeviri)

B- Yayımlanmış Ansiklopedi Maddeleri (Eski tarihliden başlayarak)

- a) *Türkiye Diyânet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (DİA)*, I-XLII, İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) Yay., İstanbul 1986-2013.
1. "Hasan-ı Basri: Tefsir ve Kıraat İlmindeki Yeri", İstanbul 1997, XVI, 301-303.
2. "Hindistan: Hindistan'da İslâm Araştırmaları", İstanbul 1998, XVIII, 94-101.
3. "Hizbullah", İstanbul 1998, XVIII, 183-184.
4. "Islahî, Emin Ahsen", İstanbul 1999, XIX, 191-193.
5. "İbn Akîle", İstanbul 1999, XIX, 304-306.
6. "İbn Atiyye el-Endelüsî", İstanbul 1999, XIX, 338-340.
7. "İbn Azîme", İstanbul 1999, XIX, 341-342.
8. "İbn Kuteybe: Tefsir İlmindeki Yeri", İstanbul 1999, XX, 149-150.
9. "İbnü'l-Cevzi, Ebü'l-Ferec: Tefsir İlmindeki Yeri", İstanbul 1999, XX, 550-551.
10. "İbnü'n-Nakib el-Makdisî", İstanbul 2000, XXI, 165-166.
11. "İ'rabü'l-Kur'ân", İstanbul 2000, XXII, 376-379.
12. "İsrâiliyât: Tefsir İlminde", İstanbul 2001, XXIII, 199-202.
13. "Kandehlevî, Muhammed İdrîs", İstanbul 2001, XXIV, 294-295.
14. "Katade b. Di'âme", Ankara 2002, XXV, 22-23.
15. "Keşmîrî, Enver Şah", Ankara 2002, XXV, 327-329 [Halid Zaferullah Daudi ile birlikte]
16. "Kıraat", Ankara 2002, XXV, 426-433.
17. "Kitabiyat: Tefsirde Kaynak Gösterme", Ankara 2002, XXVI, 90-92.
18. "Kur'ân: Tanımı, Tarihi, Tertibi", Ankara 2002, XXVI, 383-388.
19. "Kur'ân: Kur'an İlimleri", Ankara 2002, XXVI, 401-404.
20. "Kur'ân: Literatür", Ankara 2002, XXVI, 417-422.
21. "Kur'âniyyûn", Ankara 2002, XXVI, 428-429.

22. "Mahmud Hasan Diyûbendi", Ankara 2003, XXVII, 366-367.
23. "Mecâzü'l-Kur'ân", Ankara 2004, XXVIII, 223-225.
24. "Medrese: Hint Alt Kitasında Medrese", Ankara 2004, XXVIII, 333-338.
25. "Medresetü'l-İslâh", Ankara 2004, XXVIII, 343.
26. "Mehâim", Ankara 2004, XXVIII, 360.
27. "Melihâbâdî, Seyyid Emir Ali", XXIX, Ankara 2004, s. 49-50.
28. "Muhammed: Urdu Literatürü", İstanbul 2005, XXX, s. 472-476
29. "Muhammed Abdülhak İlahâbâdî", İstanbul 2005, XXX, s. 490-491.
30. "Muhammed Şefi", İstanbul 2005, XXX, s. 575.
31. "Muhammed Şefi Diyûbendi", İstanbul 2005, XXX, s. 576-577.
32. "Muhtasar:Tefsir", İstanbul 2006, XXXI, 59-60.
33. "Muradâbâdî, Naimüddin", İstanbul 2006, XXXI, 192-193.
34. "Mübhematü'l-Kur'an", İstanbul 2006, XXXI, 437-439. (Hüseyin Abdülhadi Muhammed ile birlikte)
35. "Müfessir", İstanbul 2006, XXXI, 498-500.
36. "Naimi, Ahmed Yar Han", İstanbul 2006, XXXII, 318.
37. "Nakkâş", İstanbul 2006, XXXII, 328-329.
38. "Naziat Sûresi", İstanbul 2006, XXXII, 450-451.
39. "Necmeddin Şah Ebru", İstanbul 2006, XXXII, 507.
40. "Nedvî, Ebü'l-Hasan Ali Hasen", İstanbul 2006, XXXII, 515-518.
41. "Nesih: Literatür", İstanbul 2006, XXXII, 584-586.
42. "en-Neşr", İstanbul 2007, XXXIII, 19-20.
43. "Nüzul", İstanbul 2007, XXXIII, 308-309.
44. "Pakistan: III. Kültür ve Medeniyet", İstanbul 2007, XXXIV, 149-153.
45. "Perviz, Gulam Ahmed", İstanbul 2007, XXXIV, 247-249.
46. "Pretzl, Otto", İstanbul 2007, XXXIV, 342-343.
47. "Rahmet (İstilah)", İstanbul 2007, XXXIV, 419.
48. "Rahmetullah Hindi" İstanbul 2007, XXXIV, 419-421.
49. "Rıza Han Birelvi", İstanbul 2008, XXXV, 61-64.
50. "Sale, George", İstanbul 2009, XXXVI, 24-25.
51. "es-Seb'u'l-Mesânî", İstanbul 2009, XXXVI, 261-262.
52. "Senâullah Amritsari", İstanbul 2009, XXXVI, 503-506.
53. "Sıddık Hasan Han Kannuci", İstanbul 2009, XXXVII, 92-95 (Cüneyt Eren ile birlikte)
53. "Sûre", İstanbul 2009, XXXVII, 538-539.
54. "Şerh: Tefsir", İstanbul 2010, XXXVIII, 558-559.
55. "Tabakat: Tefsir", İstanbul 2011, XXXIX, 290-291.
56. "Talim ve Terbiye: Hint Alt Kitası", İstanbul 2011, XXXIX, 538-542.

57. "Tebbet Sûresi", İstanbul 2011, XL, 212.
 58. "Tefsir", İstanbul 2011, XL, 281-290.
 59. "Te'vîlü Müşkilî'l-Kur'ân", İstanbul 2011, XLI, 34-35.
 60. "Tin Sûresi", İstanbul 2011, XLI, 189-190.
 61. "Ubeydullah Sindî", İstanbul 2011, XLII, 27-29.
 62. "Ulûmü'l-Kur'ân", İstanbul 2011, XLII, 132-135.
 63. "Urdu Dâire-i Maârif-i İslâmî", İstanbul 2011, XLII, 169-170.
 64. "Câmia Milliye İslâmiye", XLV, İstanbul 2016
 65. "Ezherî, Muhammed Kerem Şah", XLV, İstanbul 2016
 66. "Islamic Research Institute (IRI)", XLV, İstanbul 2016
 67. "Nezîr Ahmed Dihlevî", XLVI, İstanbul 2016
- b) *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, I-II, Yapı Kredi Yay., İstanbul 1999.
1. "İbnü'l-Cezeri", I, 610-611.
 2. "Mahmud Paşa", II, 70-71.
 3. "Mehmed Vehbi", II, 200-201.
 4. "Sırrı-i Girid'i (Sırrı Paşa)", II, 531-532.

C- Yayımlanmış Kitaplarım (Yeni tarihliden başlayarak)

1. *Sosyalist Müfessir Ubeydullah Sindî'nin Dinî-Siyâsî Düşüncesi ve Tefsiri*, Emin Yay., Bursa 2012, 172 s.
2. *Oryantalist Misyonerler ve Kur'ân: Batı Etkisinde Hint Kur'ân Araştırmaları*, İnsan Yay., İstanbul 2004, 223 s.
3. *Kıraat İlmi ve Tarihi*, Emin Yay., Bursa 2004, 180 s.; 2. bs: Bursa 2014, 218 s.
4. *Hind Altkıtası Düşünce ve Tefsir Ekolleri*, İnsan Yay., İstanbul 2001, 448 s.; 2. bs: İstanbul 2012, 494 s.

D. Editörlükler ve Bölüm Yazarlığı

Editörlüklerim (Yeni tarihliden başlayarak)

1. *Mevdûdî: Hayatı Görüşleri Eserleri* (ed. Abdulhamit Birışık), İnsan Yay., İstanbul 2007, 271 s.
2. *I. İslâmî İlimlerde Terminoloji Sorunu Sempozyumu* (ed. Abdulhamit Birışık), İslâmî Araştırmalar Dergisi Yay., Ankara 2006, 599 s.
3. *Kur'ân'ı Nasıl Anlamalıyız?* (ed. Abdulhamit Birışık), Kurav Yay., Bursa 2005, 240 s.
4. *Kur'ân'ı Anlamada Tarihsellik Sorunu* (ed. Abdulhamit Birışık), Kurav Yay., Bursa 2005, 292 s.

Bölüm Yazarlığı (Yeni tarihliden başlayarak)

1. "İbadet Hayatı"; *İslam'a Giriş: Temel Esaslar* (ed. Süleyman Uludağ), Diyanet Yay., Ankara 2008, s. 215-296.
2. "İslâm Medeniyeti", *İslam'a Giriş: Temel Esaslar* (ed. Süleyman Uludağ), Diyanet Yay., Ankara 2008, s. 409-451.

3. "Seyyid Ebü'l-A'lâ Mevdûdî", *Çağdaş İslam Düşünürleri* (ed. Cağfer Karadaş), Ensar Neşriyat, İstanbul 2007, 2010, s. 93-114 (1. bs.: Arasta Yay., Bursa 2003, p. 51-71).
4. "Kur'an'ı Bilmek", *İslam'a Giriş: Gençliğin İslâm Bilgisi* (ed. Hayati Hökelekli), Diyanet Yay., Ankara 2006, s. 103-147.
5. "Hz. Peygamber'in Hayatından Davranış Modelleri", *Hz. Peygamber'in Hayatından Davranış Modelleri*, TDV Yay., Ankara 1998, s. 111-146 (3 Yazarlı)

E. Bildiriler ve Sempozyum Kitaplarında Bölüm Yazarlıkları (En Yeniden Başlayarak)

Uluslararası Bildiriler/Sunumlar (Yeni tarihliden başlayarak)

1. The Riphah International University'nin Faisalabad şehrindeki kampüsünde Pakistan Yüksek Öğrenim Kurumu (Higher Education Commission) ile ortaklaşa olarak 30 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasında tertip ettiği "Contemporary Educational Problems and their Solutions: in the Light of Holy Prophet (SAW)'s Teachings" adlı uluslararası Eğitim Sempozyumunda sunulan "A Critical Looking for the Presence of Madrasas in Pakistan, a Newborn Islamic Country" adlı bildiri.
2. Pakistan Din İşleri ve İnançlar Arası Uyum Bakanlığı himayesinde "Evrensel İnançlar Arası Güven ve Uyum Birliği" (UNITE) tarafından International Interfaith Conference (IIC) A Quest For Peaceful Interfaith Co-Existence adıyla 24-25 Kasım 2015 tarihlerinde Pakistan'ın İslamabad şehrinde tertip edilen ve 26 ülke temsilcisi konuşmacıların bulunduğu Uluslararası toplantının "The Role of Religious and Social Leaders in Establishing Interfaith Co-existence" adlı oturumunda müzakere ve değerlendirme konuşması.
3. Darul Musannefeen Shibli Academy tarafından Şibli Nu'mani'nin vefatının 100. yılı münasebetiyle Hindistan'ın A'zamgarh şehrinde 29 Kasım-1 Aralık 2014 tarihleri arasında tertip edilen Shibli Centenary International Seminar adlı ilmi etkinlikte sunulan "'Turkey's Shibli: Shibli Nu'mani Studies in Turkish Language" adlı bildiri.
4. "Cumhuriyet'in Başında Üsküdar'da Bir Hintli-İlim, Fikir ve Devlet Adamı Ubeydullah Sindî'nin İstanbul Günleri-", *Uluslararası Üsküdar Sempozyumu VIII, I-III, Üsküdar Belediyesi, İstanbul 2015, II, 143-167.* (İstanbul, Üsküdar Belediyesi tarafından 21-23 Kasım 2014 tarihinde "VIII. Uluslararası Üsküdar Sempozyumu" adıyla İstanbul'da tertip edilen toplantıda sunulan bildiri.)
5. "Pakistan'da Birlikte Yaşama Sorumluluğu Bakımından Dini Cemaat ve Gruplara Eleştirel Bir Bakış", *Avrasya Hukuk Kurultayı: Eurasia Law Meeting*, Lale Organizasyon, İstanbul 2014, s. 184-204 (Anayasa Hukukçuları Derneği, Uluslararası Hukukçular Birliği, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi gibi 11 kurum ve kuruluş tarafından 3-7 Eylül 2014 tarihleri arasında Bosna Hersek Devletinin Saraybosna şehrinde "Uluslararası Hukuk ve İslamda Birlikte Yaşama" üst başlığı ile düzenlenen Uluslararası Avrasya Hukuk Kurultayı (Eurasia Law Meeting) adlı toplantıda sunulan bildiri.
6. University of the Punjab, Department of Punjabi tarafından 12-13 Mart 2014 tarihinde Pakistan'ın Lahor şehrinde düzenlenen 5th International Punjabi Sufi Conference adlı ilmi toplantıda sunulan "Socio-Political Functions of Iskender Pasha Naqshibendies in Turkey" adlı bildiri.
7. "Kitâbü't-Tefsîr ve Kitâbü Fedâilü'l-Kur'ân Çerçevesinde Bedreddin Aynî'nin Tefsirciliği" Uluslararası Bedruddîn el-Ayni Sempozyumu ve II. Hadis İhtisas Toplantısı, Gaziantep

2013, s. 367-380. (Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından 10-11 Mayıs 2013 tarihleri arasında Gaziantep'te tertip edilen "**Uluslararası Bedruddîn el-Aynî Sempozyumu ve II. Hadis İhtisas Toplantısı**" adlı ilmi toplantıda sunulan bildiri.)

8. "Oryantalistik Araştırmalarda Kıraat Konusu", *Uluslararası Kıraat Sempozyumu: Tarihten Günümüze Kıraat İlmî*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2016. (Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 16-18 Kasım 2012 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen toplantıda sunulan bildiri.)
9. "Günümüzde Medreseyi Konuşmanın Anlamı" *Medrese Geleneği ve Modernleşme Sürecinde Medreseler*, I-II, Muş 2013, I, 471-481 [Muş Alparslan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından 05-07 Ekim 2012 tarihleri arasında tertip edilen toplantıda sunulan bildiri.]
10. "Emir Abdülkâdir'in Tefsir Anlayışı" (UÜ İlâhiyat Fakültesi, Uluslararası Alaviya Sufi Derneği (AISA) ve Şefik Can Uluslararası Mevlânâ Eğitim ve Kültür Derneği tarafından Bursa Büyükşehir Belediyesi desteğiyle 11-13 Mayıs 2012 tarihleri arasında Bursa'da düzenlenen Uluslararası Emîr Abdülkâdir el-Cezâirî Sempozyumu'nda bildiri)
11. "Knocking on the Doors of Dialogue Between Religions" [International Islamic University, Islamabad tarafından 23 June 2011 tarihinde tertip edilen ve Üniversite rektörünün de açış konuşması yaptığı konferans.]
12. "Religious Diversity and Its Impact on Islamic Studies in Indian Subcontinent under British Rule" in the panel discussion titled "Research on Islam in 19th Century Communities/Countries/States Where the Muslims Lived under Western Rule" (Rotterdam İslam Üniversitesi tarafından 3 Şubat 2009 tarihinde Rotterdam'da (Hollanda) tertip edilen paneldeki konuşma)
13. International Seminar on "Resonance of the East and West" [Allama İqbal Open University The Faculty of Arabic and Islamic Studies ile Rumi Forum tarafından 9 Şubat 2008 tarihinde düzenlenen Uluslar arası toplantıda konuşmacı.
14. "Esbâbu İ'tinâi'l-Misteşrikîn ve'l-Mübeşşirîn bi Hayâtî'n-Nebî ve bi Ahâdîsîh fi'l-Asrî'l-Hadîs" [The Islamia University of Bahawalpur, Pakistan tarafından 20-22 Nisan 2007 tarihinde 3rd International Seerat Conference adıyla tertip edilen Uluslararası Sempozyumda özel davetli olarak sunulan bildiri]
15. "Osmanlı'nın Genişleme Döneminde İznik Yöresinde Tefsir Çalışmaları ve Mûsâ İznikî", *Uluslararası İznik Sempozyumu* (Ed. Ali Erbaş), İznik Belediyesi Yay., İstanbul 2005, s. 411-427.

Ulusal Bildiriler/Sunumlar (Yeni tarihliden başlayarak)

1. "Toplumsal Birlik Ve Beraberliğin Kur'ânî Temelleri", *Toplumsal Birliğin Güçlendirilmesinde Dinî Söylemin Önemi*, İSAV- Ensar Neşriyat, İstanbul 2016, s. 209-245. (Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile İslâmî İlimler Araştırma Vakfı'nın (İSAV) 16-17 Ekim 2015 tarihinde Gaziantep'te gerçekleştirdiği sempozyumda sunulan bildiri.)
2. "Pakistan'da Dinî Grupların/Yapıların Anatomisi ve Birlikte Yola Devamının İmkânı", *Kur'an Ve Toplumsal Bütünleşme Sempozyumu* (Mezhepler ve Dinî Gruplar Arası İlişkiler), Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Bursa 2015, s. 353-389. (Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Kur'ân Araştırmaları Vakfı'nın "Kur'an ve Toplumsal

Bütünleşme Sempozyumu: Mezhepler ve Dinî Gruplar Arası İlişkiler” adıyla 27-29 Mart 2015 tarihinde Bursa’da gerçekleştirdiği sempozyumda sunulan bildiri)

3. Diyanet İşleri Başkanlığı’nın 8-10 Aralık 2014 tarihinde “**Günümüzde Yeni Dini Anlayışlar; Dini Bilgi, Eğitim ve Din Hizmetleri**” adıyla Ankara’da tertip ettiği **5. Din Şurası**’nda “Modern Dünyada Dini Bilgi Üreten Merkezler: Varlık, Temsil ve Yeterlilik Açılarında Bir Analiz” adıyla sunulan bildiri.
4. “Tefsir İlminin Ortaya Çıkışı ve Diğer İslami İlimlerle İlişkisi”, *İslami İlimlerde Metodoloji (Usûl) Meselesi V: Temel İslam İlimlerinin Ortaya Çıkışı ve Birbirleriyle İlişkileri*, İSAV-Ensar Neşriyat, İstanbul 2014, s. 17-102. (İSAV tarafından 18-19 Ocak 2014 tarihinde aynı isimle düzenlenen tartışmalı ilmi toplantıda sunulan bildiri).
5. “Mevdûdî İslâmcılığının Türkiye’ye Giriş Biçimi ve Türkiye İslâmcılığına Etkisi”, *Türkiye’de İslamcılık Düşüncesi ve Hareketi Sempozyum Tebliğleri*, Zeytinburnu Belediyesi, İstanbul 2013, s. 379-403 (Zeytinburnu Belediyesi tarafından 17-19 Mayıs 2013 tarihleri arasında İstanbul’da tertip edilen toplantıda sunulan bildiri.)
6. Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından 30.11.2012 tarihinde tertip edilen **İslami İlimlerde Kur’ân’ın Konumu/ İslâm Medeniyetinin Oluşumunda Kur’ân’ın Katkısı** adlı panelde konuşmacı
7. İlim Yayma Vakfı, Kur’ân ve Tefsir Akademisi tarafından 4-8 Temmuz 2012 tarihinde İstanbul’da **Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Osmanlı Modernleşme Sürecinde Kur’ân ve Tefsir Çalışmaları** adıyla düzenlenen kapsamlı çalıştayda Oturum Başkanlığı ve değerlendirme oturumu konuşmacısı
8. Celal Bayar Üniversitesi tarafından 10 Mayıs 2012 tarihinde tertip edilen “Hint Alt Kıtası ile Ortak Tarihsel ve Kültürel Değerlerimiz” adlı konferans
9. “Osmanlı Döneminde Türkçe Tefsirler”, *Başlangıçtan Günümüze Türklerin Kur’ân Tefsirine Hizmetleri -Tebliğler ve Müzakereler- Tartışmalı İlmi Toplantı 21-22 Ekim 2011*, İSAV-ENSAR Neşriyat, İstanbul 2012, s. 199-240 (İslâmî İlimler Araştırma Vakfı (İSAV) ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalı tarafından 21-22 Ekim 2011 tarihinde Başlangıçtan Günümüze Türklerin Kur’ân Tefsirine Hizmetleri adıyla İstanbul’da düzenlenen Tartışmalı İlmi Toplantıda sunulan çağrılı bildiri)
10. “Siret Kitaplarındaki Konu Değişiminin Sebepleri: Hint Alt Kıtası Örneği”, Siret Sempozyumu I: Türkiye’de Siret Yazıcılığı (İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) ve İslâm Tarihçileri Derneği (İSTAD) tarafından 16-17 October 2010 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenen sempozyumda sunulan bildiri.
11. “Mevdudî’nin Kur’ân Yorumundaki Temel Dinamikler” (Medeniyet İlim, Kültür, Eğitim ve Dayanışma Derneği tarafından 6 Haziran 2009 tarihinde İstanbul’da düzenlenen Mevdudi Sempozyumu’nda sunulan bildiri)
12. “Modern Dönemde Kur’ân’ı Farklı Yorumlamaya Sevk Eden Âmiller” *Kur’ân ve Tefsir Etkinlikleri* (IV. Koordinasyon Toplantısı) 11-13 Mayıs 2007 (ed. Muammer Erbaş), DEÜ İlahiyat Fakültesi, Birleşik Matbaacılık, İzmir 2007, pp. 11-23.
13. “Tefsir ve Kur’ân İlimleri Terimlerinin Kaynağı ve Oluşumu” *I. İslâmî İlimlerde Terminoloji Sorunu Sempozyumu* (ed. Abdulhamit Birişik), Ankara 2006, s. 39-68.
14. "Muhammed Hamîdullah'ın Yetiştirdiği ve Oluşumuna Katkıda Bulunduğu Kurumlar", *Hayatı Kişiliği ve Düşünceleriyle Muhammed Hamidullah*, Bursa 2007, s. 53-72.

15. "İlahiyat Fakültesi Öğretmenlik Bölümü (İDOB) Tefsir Derslerinin Bölüm Hedeflerine Uygun Hale Getirilmesi", *Tefsir Eğitim ve Öğretiminin Problemleri* (ed. Ömer Kara), KURAV Yay., Bursa 2007, s. 37-51.
16. "İmam Hatip Liseleri Tefsir Dersi Müfredatı ve Ders Materyalleri", *İmam-Hatip Liselerinde Eğitim Öğretim*, Değerler Eğitimi Merkezi, İstanbul 2005, s. 137-161.
17. "Kur'ân Tercümesinde Hint Alt Kıtası Örneğinden Yararlanma", *Kur'ân Mealleri Sempozyumu: Eleştiriler ve Öneriler*, I-II, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 2007, I, 45-60.
18. "Hint Alt Kıtasında Gaybın Bilinmesine İlişkin Görüşler: Hind Alt Kıtasında Hz. Peygamber'in Gayb Bilgisi Tartışmaları ve Tekfir", *Kur'ân ve Tefsir Araştırmaları V* (İslam Düşüncesinde Gayb Problemi-1), Ensar Neşriyatı, İstanbul 2003, s. 289-303.

Bildiri Müzakereleri (Yeni tarihliden başlayarak)

1. İlim Yayma Vakfı, Kur'ân ve Tefsir Akademisi tarafından 4-8 Temmuz 2012 tarihinde İstanbul'da *Tanzimattan Cumhuriyete Osmanlı Modernleşme Sürecinde Kur'ân ve Tefsir Çalışmaları* adıyla düzenlenen kapsamlı çalıştayda Oturum başkanlığı, değerlendirme oturumu konuşmacısı ve Dr. Ziyad al-Rawashdeh'in sunduğu "et-Tatvân'ın Nusretü'l-İslâm min ihrâci makâmâtî'd-dîn mine'l-Kur'ân adlı Tefsirinde Politik Metot" adlı Arapça bildirinin müzakeresi.
2. "Mekki Ayetlerde Mü'minlere Yönelik Hitaplar" Adlı Bildirinin Müzakeresi, *Kur'an Nüzulünün Mekke Dönemi Sempozyumu 29 Haziran-01 Temmuz 2012 Çorum*, Çorum 2013, s. 303-307. Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Çorum Belediyesi'nin 29 Haziran-1 Temmuz 2012 tarihleri arasında Çorum'da düzenlediği sempozyumda Prof.Dr. Ali Akpınar'ın mezkur bildirisinin müzakeresi.
3. "Varlığından Yorumuna Kur'ân", *İlahiyat Fakülteleri Tefsîr Anabilim Dalı III. Koordinasyon Toplantısı*, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Kayseri, ts., s. 113-119 [Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından İlahiyat Fakülteleri Tefsîr Anabilim Dalı III. Koordinasyon Toplantısı adıyla 8-9 Temmuz 2006 tarihlerinde Kayseri'de düzenlenen sempozyumda Ömer Faruk Yavuz tarafından sunulan bildirinin müzakeresi]
4. "Tefsir İlminde Tefsir Bilimine Geçiş Sürecinin Sorunları", *Modern Dönemde Dînî İlimlerin Temel Meseleleri: İlmi Toplantı*, İSAM Yay., İstanbul 2007, s. 315-322 [Prof.Dr. Halis Albayrak'ın Modern Dönemde Dînî İlimlerin Temel Meseleleri: İlmi Toplantı adıyla İSAM tarafından 2005 yılı Nisan ayında tertiplenen sempozyumda sunduğu "Tefsir İlminde Tefsir Bilimine Geçiş Sürecinin Sorunları" adlı bildirinin müzakeresinin yayınlanmış şekli]
5. "Modernleşme ve Haram Anlayışı", *İslâm ve Modernleşme*, İSAM Yay., İstanbul 1997, s. 147-155 [TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) tarafından 10-11 Mayıs 1997 tarihinde İstanbul'da İslâm ve Modernleşme adıyla düzenlenen sempozyumda Prof.Dr. Süleyman Ateş'in bildirisinin müzakeresi]

F. Kitap Tercümeleleri (Yeni tarihliden başlayarak)

1. Ebû Nuaym el-İsfahânî- İbnü'l-Cevzî, *Sahabeden Günümüze Allah Dostları*, I-X, Şule Yay., İstanbul 1995, I, 136-229.
2. Seyyid Kutup, *Fi Zilâli'l-Kur'ân*, I-XII, Hikmet Yay., İstanbul 1991-1995, VI. 5-91.

Doktora ve Yüksek Lisans Tez Danışmanlıkları

A. Doktora Tezleri

1. Ufuk Arpa (Hayta), *Ebu Ali el-Cübbâ'î'nin Kur'ân Tasavvuru ve Tefsirciliği*, UÜSBE, Bursa (Devam Ediyor)
2. Mefkure Nur Pakdemirli, *Pakistan'da Yüksek Din Öğretimi Kurumları*, Dokuz Eylül Üniversitesi SBE, İzmir 2013 (2. danışman)
3. Bilal Işık, *Elmalılı Hamdi Yazır ve Seyyid Kutub'un Nehiy Âyetlerini Yorumlamaları*, Marmara Üniversitesi, SBE, Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı (Devam Ediyor)

B. Yüksek Lisans Tezleri (Tefsir Alanında)

1. Ferihan Özmen, *Mekki Surelerde Putperestlerin Ahlaki Özellikleri*, Uludağ Üniversitesi, SBE, Bursa 2003.
2. Recep Arpa, *Ayıntâbî Mehmed Efendi'nin Tibyân Tefsiri ve Osmanlı Toplumundaki Yorum Değeri*, Uludağ Üniversitesi, SBE, Bursa 2005.
3. Esmâ Çetin, *Dâmegâni'nin El-Vücûh Ve'n-Nezâir İsimli Eserindeki Metodu*, Uludağ Üniversitesi, SBE, Bursa 2006.
4. Fatma Seğmen Gökdağ, *İbn Nakıya'nın "el-Cüman" Adlı Eseri Çerçevesinde Kur'an'da Teşbih*, Uludağ Üniversitesi, SBE, Bursa 2007.
5. Ufuk Hayta, *Abdülmeccid B. Nasûh Tosyevî'nin (ö. 1588) Hayatı, Eserleri Ve El-Hüdâ Ve'l-Felâh Adlı Tefsir Risâlesinin Tahkiki*, Uludağ Üniversitesi, SBE, Bursa 2009.
6. Ahmet Gökhan Öztürk, *İbnü'l-Cevzî'nin Lüğatü'l-Kur'ân'ının Tahkiki Ve Tahlili*, Uludağ Üniversitesi, SBE, Bursa 2013.
7. Burcu Dilek Eker, "Medine Yahudilerinin İnanç Problemlerinin Kur'an-ı Kerim'deki Yansımaları", Marmara Üniversitesi, SBE, İstanbul 2015.
8. Fatma Demirtaş, *İlk Dört Asırda Tefsir –Te'vil Ayrımı*, Marmara Üniversitesi, SBE, Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı (Devam Ediyor)

Öğretim Faaliyetleri ve Dersler

A. Lisans Dersleri

Yurtdışı Dersleri

1. Araştırma Teknikleri (Türkmen Devlet Ü. İlahiyat Fak.)
2. Kur'ân Okuma ve Tecvid (Türkmen Devlet Ü. İlahiyat Fak.)
3. Arapça (Türkmen Devlet Ü. İlahiyat Fak.)
4. et-Tefsirü'l-Mevdûî I (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)
4. et-Tefsirü'l-Mevdûî II (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)
5. et-Tefsîrüt-Tahlîlî I (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)
5. et-Tefsîrüt-Tahlîlî II (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)
6. Tefsiru Âyâtî'l-Ahkâm I (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)
6. Tefsiru Âyâtî'l-Ahkâm II (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)
7. Ulûmü'l-Kur'ân (Katar Ü. İslâm Hukuku ve İslâm Araştırmaları Fak.)

Yurtiçi Dersleri

1. Kur'an'ın Ana Konuları (Uludağ Ü. İlahiyat Fak.)
2. Tefsir I (Uludağ Ü. İlahiyat Fak.; Marmara Ü. İlahiyat Fak.)
3. Tefsir II (Uludağ Ü. İlahiyat Fak.; Marmara Ü. İlahiyat Fak.)
4. Tefsir Tarihi ve Usûlü (Uludağ Ü. İlahiyat Fak.; Marmara Ü. İlahiyat Fak.)
5. Kur'an'a Çağdaş Yaklaşımlar (Uludağ Ü. İlahiyat Fak; Marmara Ü. İlahiyat Fak.)
6. Kur'an Mealini Anlatım Teknikleri (Uludağ Ü. İlahiyat Fak.)
7. Kur'ân Yorum Bilimi (Uludağ Ü. Eğitim Fakültesi, DİKAB)
8. Tefsir (Uludağ Ü. Eğitim Fakültesi, DİKAB)
9. Âyâtü'l-Ahkâm (Uludağ Ü. İlahiyat Fak., Seçmeli Arapça)
10. Günümüz Tefsir Problemleri (Marmara Ü. İlahiyat Fak.)
11. History and Methodology of Tafsir (Marmara Ü. İlahiyat Fak. İngilizce İlahiyat, İngilizce)
12. Tafsir I (Marmara Ü. İlahiyat Fak. İngilizce İlahiyat, İngilizce)
13. Tafsir II (Marmara Ü. İlahiyat Fak. İngilizce İlahiyat, İngilizce)
14. Texts in Tafsir II (Marmara Ü. İlahiyat Fak. İngilizce İlahiyat, İngilizce, Seçmeli)

B. Yüksek Lisans ve Doktora Dersleri

Yurtdışı Dersleri

1. Methodology of Tafseer (Doktora, International Islamic University Islamabad [IIUI], Pakistan)
2. Sciences of the Qur'an (Doktora, IIUI, Pakistan)
3. Orientalism and Qur'an (Doktora, IIUI, Pakistan)
4. Comparative Theology (Yüksek Lisans, IIUI, Pakistan)

Yurtiçi Dersleri

1. Kur'ân'ın Kavramsal Analizi (Doktora, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü [UÜSBE])
2. Erken Dönem Lugavi Tefsir Hareketi (Doktora, UÜSBE ve MÜSBE)
3. Oryantalist Metinlerinde Kur'ân ve Tefsir Eleştirisi (Doktora, UÜSBE)
4. Kur'ân Yorumunda Çağdaş Yaklaşımlar (Y. Lisans, UÜSBE)
5. İslâm'ın Temel Kaynaklarını Anlamada Yöntem ve Çağdaş Yaklaşımlar (Y. Lisans, UÜSBE)
6. Tefsir Araştırmalarında Kaynak ve Yöntem (Y. Lisans, UÜSBE ve MÜSBE)
7. Kur'ân'da Tarih Bilgisi (Y. Lisans, UÜSBE ve MÜSBE)
8. Oryantalistler ve Kur'ân Araştırmaları (Y. Lisans, 29 Mayıs Üniversitesi SBE)